

Distensió atòmica ▶ La regió

Pàgines 15 a 17 <<<

Han sigut més de 10 anys de negociacions però els últims mesos han sigut frenètics. Els membres de l'equip negociador estan de celebració, però també els que, no estant presents a Viena, s'han arremangat perquè l'acord veïés la llum. És el cas dels presidents **Hasan Rohani** i **Barack Obama**. El primer va guanyar les eleccions amb la promesa de reactivar l'economia i obrir l'Iran al món. Sense acord, o el que és el mateix, amb el manteniment de les sancions, aquest era un objectiu inabastable. **Obama**, pel seu costat, podrà apuntar-se un altre èxit diplomàtic en aquest final de mandat per poder sumar-lo al seu llegat presidencial.

No hi ha dubte que l'Iran i els Estats Units són les peces clau d'aquest acord. Però això no és obstacle perquè la Unió Europea pugui presumir d'haver cregut en la diplomàcia fins i tot quan altres apostaven per

Anàlisi

Eduard Soler

COORDINADOR DE RECERCA DEL CIDOB

¿Qui hi guanya i qui hi perd amb aquest acord?

Els Estats Units i l'Iran són els grans protagonistes d'un pacte del qual també poden presumir altres, com la UE

la via militar. Des del 2004, els alts representants per a la política exterior europea, des de **Javier Solana** fins a **Federica Mogherini**, passant per **Catherine Ashton**, s'han implicat personalment en la negociació amb l'Iran.

Tots els que es beneficien d'un petroli a preus baixos també estan d'enhonorada i, al voltant de la taula negociadora, la Xina i els països europeus entren dins d'aquesta ca-

tegoria. Si l'Iran recupera el ritme exportador del 2012, això implica afegir al mercat un milió i mig de barrils per dia i això tindrà efectes en els mercats.

Encara que sigui menys evident, també en surten reforçats els que defensen les sancions com un instrument útil. Des d'aquesta posició, s'argumenta que sense sancions (i la possibilitat d'aixecar-les), el Govern iranià no hauria tingut incentius per arribar a l'acord actual i que, sense l'amenaça de reintroduir les sancions de manera automàtica en cas d'incompliment, l'acord seria paper mullat.

Pot semblar un debat d'experts però té conseqüències pràctiques de gran abast i que no es limiten a l'Iran. Per exemple, en un moment en què els europeus s'estan plantejant què fer amb les sancions sobre Rússia, el precedent iranià pot donar la raó als que aposten per mantenir-les o fins i tot

endurir-les si **Vladímir Putin** no canvia d'estratègia.

Finalment, els aliats de l'Iran, començant pel règim de **Baixar al-Assad**, han presentat aquest acord com una victòria pròpia. Encara s'ha de veure si la seva alegria serà duradora, ja que l'Iran podria matisar la seva política d'aliances, per consolidar-se no tan sols com una potència regional, sinó també com un actor més constructiu.

Aquesta és la cara de la moneda. ¿I la creu? Aquí hi trobem tots els que han treballat activament perquè la foto d'avui no fos possible: l'ala més intransigent del règim dels aiatoilàs, membres del Partit Republicà als Estats Units; **Benjamin Netanyahu**, que ha fet de l'Iran una obsessió personal i que ha qualificat l'acord com un error històric, i l'Aràbia Saudita, el principal rival de l'Iran al Pròxim Orient. Després de la derrota tenen dues opcions: adaptar-se o buscar la revenja. ≡

Israel lamenta un «error històric» i es reserva l'opció militar

▶ Netanyahu sentència que el món és «molt més perillós avui»

▶ L'Aràbia Saudita també rebutja l'acord que dona ales al seu enemic iranià

ANA ALBA
JERUSALEM

El primer ministre israelià, Benjamin Netanyahu, feia mesos que estava advertint de les calamitats que segons el seu parer comportaria un acord nuclear entre les potències mundials i l'Iran i s'ha esforçat infructuosament per evitar que el pacte prosperés. Netanyahu va sentenciar ahir que «el món és un lloc molt més perillós avui». «Els poders internacionals que lideren han apostat el nostre futur col·lectiu a un acord amb el principal patrocinador del terrorisme internacional», va afirmar en un comunicat.

«L'acord premiarà (...) el règim terrorista de Teheran amb centenars de milers de milions de dòlars (...) que alimentaran el terrorisme de l'Iran a tot el món, la seva agressió a la regió i els seus esforços per destruir Israel», va assegurar Netanyahu.

«iQuin error històric més sorprenent! Israel no està lligat per aquest acord perquè l'Iran continua buscant la seva destrucció. Sempre ens defensarem», va subratllar Netanyahu, que no descarta l'opció militar contra els iranians.

La reacció de profund rebuig a

▶ Netanyahu alerta en una roda de premsa dels suposats perills de l'acord nuclear amb l'Iran, ahir.

Benjamin Netanyahu PRIMER MINISTRE ISRAEL
«L'acord premiarà Teheran amb milers de milions de dòlars que alimentaran el terrorisme»

Zeev Maghen PROFESSOR UNIVERSITAT DE BAR ILAN
«Els Estats Units i Europa han sigut ingenus i inconscients i els iranians els han enganyat»

l'acord nuclear és gairebé unànime a Israel. Tot l'arc parlamentari, excepte la Llista Conjunta (majoritàriament àrab i que ha elogiat el pacte) considera que és molt negatiu. La diputada de la coalició de centreesquerra Unió Sionista, integrada per Laboristes i Hatnuah, el va titllar de «perillós i perjudicial», però va demanar a Netanyahu que «deixi d'enfrontar-se als americans (...) i de disseminar profecies de fatalitat».

En la mateixa línia es manifesta ahir experts israelians. «Els equips americà i europeu han sigut ingenus i inconscients en les negocia-

acions i els iranians els han enganyat. Aquest acord ajudarà l'Iran a ser una gran potència al Pròxim Orient i al món, i a estendre la seva zona d'influència», va indicar a aquest diari el professor Zeev Maghen, de la Universitat de Bar Ilan d'Israel.

Altres analistes apunten que Israel tem deixar de ser la primera potència militar a la regió i perdre el monopoli de les armes nuclears a la zona, amb un arsenal d'uns 200 caps nuclears, segons estimacions, ja que el programa nuclear israelià no està reconegut ni controlat per inspectors internacionals.

GEOPOLÍTICA AL PRÒXIM ORIENT // Israel no vol que augmenti la influència que l'Iran, un país xiïta, ja té en diversos estats de la zona com el Líban, Síria i l'Iraq. Aquesta por la comparteix una altra gran potència regional, l'Aràbia Saudita, rival històric de l'Iran i potència petrolera, com el país dels aiatoilàs, però sunnita.

L'Aràbia Saudita va indicar ahir que «es demostrarà» que l'acord nuclear «és dolent si es permet que Teheran provoqui un caos a la regió», segons van explicar fonts saudites a l'agència Reuters.

«L'Iran ha desestabilitzat tot el Pròxim Orient» amb les seves accions a l'Iraq, Síria i el Líban, segons les fonts, i Riad tem que l'aixecament de sancions a l'Iran provoqui la recuperació econòmica del país. Les sancions contra les exportacions de cru iranià s'eliminaran i això provocarà la baixada del preu del petroli, que no interessa a Riad.

Però a diferència de l'Aràbia Saudita, altres països del Golf van elogiar l'acord nuclear. Els Emirats Àrabs Units van expressar la seva esperança que consolidi la seguretat i l'estabilitat de la regió, segons va informar l'agència oficial emiratina de notícies, WAM. També el príncep hereu d'Abu Dhabi i vicepresident del país, Mohammad bin Zaid al-Nahaiyan, va enviar una missiva a Teheran, en què va qualificar l'acord nuclear d'«històric». El seu aliat sirià, Baixar al-Assad, també se'n va felicitar. ≡